COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 12.12.2018
COM(2018) 815 final

# RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

## Raport final

## în temeiul articolului 4 din Decizia nr. 562/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind participarea Uniunii Europene la majorarea capitalului Fondului European de Investiții

## 1. INTRODUCERE

În conformitate cu articolul 4 din Decizia nr. 562/2014/UE[1], prezentul raport final evaluează modul în care majorarea de capital a Fondului european de investiții (FEI) a atins obiectivul creșterii sprijinului acordat de FEI anumitor acțiuni care vin în completarea acțiunilor întreprinse de statele membre în favoarea întreprinderilor, în special a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri). Acesta vine în continuarea raportului intermediar din 19 decembrie 2016[2], prin care s-a constatat că majorarea de capital care, la momentul respectiv, nu era încă finalizată în totalitate, condusese deja la un volum sporit de finanțare pus la dispoziția IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie.

### 1.1 Fondul european de investiții

#### a) Structura și majorările de capital

Fondul european de investiții (FEI) a fost creat în anul 1994[3] de către Banca Europeană de Investiții (BEI), Comunitatea Europeană, în prezent Uniunea Europeană (UE), reprezentată de Comisia Europeană (Comisia), precum și de instituții financiare publice și private cu un capital autorizat de două miliarde ECU (în prezent EUR) vărsat în proporție de 20 %. În 2007, capitalul autorizat a fost majorat la 3 miliarde EUR. Comisia a utilizat dividendele FEI primite în perioada 2007-2010 pentru plăți și a acoperit restul de la bugetul UE, ceea ce a permis menținerea participației de 30 % a UE.

O a doua majorare de capital aprobată de Adunarea generală a acționarilor FEI la data de 27 mai 2014 a adus capitalul social al FEI la 4,5 miliarde EUR. Nu a fost reținută o propunere a Comisiei de utilizare a dividendelor UE pentru subscrierea de noi acțiuni, însă au fost rezervate până la 178 de milioane EUR în bugetul UE pentru perioada 2014-2017 pentru subscrierea de până la 450 de noi acțiuni. Ca urmare a creșterii valorii acțiunilor, această sumă a fost suficientă pentru a subscrie doar 437 de acțiuni suplimentare pentru UE[4], ceea ce a condus la o ușoară diluare a cotei sale din FEI. În prezent, BEI deține 2 642 (58,7 %), UE 1 337 (29,7 %) iar cele 32 de instituții financiare un total de 521 (11,6 %) din acțiunile FEI.

Obiectivele principale ale majorării de capital din 2014 vizau:

(1) dezvoltarea piețelor de credit de capital destinate IMM-urilor în vederea diversificării sursei de lichidități pentru băncile și instituțiile de leasing pentru IMM-uri;
(2) îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare, dând curs solicitării Consiliului European de sporire a capacității unice a FEI de creștere a calității creditului;

---

[1] Decizia nr. 562/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind participarea Uniunii Europene la majorarea de capital a Fondului European de Investiții (JO L 156, 24.5.2014, p. 1).

[2] Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu. Raport intermediar privind participarea Uniunii Europene la majorarea de capital a Fondului european de investiții și sporirea sprijinului aferent acordat de Fondul european de investiții acțiunilor în favoarea întreprinderilor, îndeosebi a întreprinderilor mici și mijlocii în conformitate cu articolul 4 din Decizia nr. 562/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind participarea Uniunii Europene la majorarea de capital a Fondului European de Investiții, COM/2016/0795 final.

[3] Decizia 94/375/CE a Consiliului din 6 iunie 1994 privind participarea Comunității, în calitate de membru, la Fondul European de Investiții (JO L 173, 7.7.1994, p. 12).

[4] Cele 437 de acțiuni noi au fost achiziționate cu 177 895 462,23 EUR (prețul mediu per acțiune fiind de 408 199,52 EUR).

(3) sprijinirea creșterii FEI ca investitor fundamental pe piața de capital de risc și de creștere;
(4) consolidarea rolului FEI în sectorul microfinanțării și al investițiilor cu impact social, favorizând participațiile inovatoare la capital în noi întreprinderi sociale și instituții financiare;
(5) promovarea partajării riscurilor în cadrul mandatelor FEI prin intermediul coinvestițiilor;
(6) sprijinirea nivelului AAA de rating al FEI prin injectarea de capital nou și prin demonstrarea importanței sale strategice tot mai mari.

**b) Activitățile operaționale**

FEI este ramura de capital de risc a Grupului BEI, care sprijină finanțarea IMM-urilor din Europa. Acesta creează, dezvoltă și alocă capital de risc și de creștere, garanții și instrumente de microfinanțare destinate IMM-urilor și întreprinderilor cu capitalizare medie, pentru a oferi un stimulent investițiilor suplimentare în Europa și a mări efectul multiplicator al resurselor bugetare ale UE și al contribuțiilor statelor membre, în cooperare cu Comisia. În acest scop, el utilizează instrumente financiare bazate pe piață (securitizare, fonduri de datorii diversificate etc.). FEI contribuie la obiectivele UE de sprijinire a inovării, cercetării și dezvoltării, antreprenoriatului, creșterii și ocupării forței de muncă, precum și a finanțării favorabile incluziunii propunând aceste produse financiare intermediarilor financiari.

FEI este activ în statele membre ale UE, în țările candidate și potențial candidate, precum și în țările care fac parte din Asociația Europeană a Liberului Schimb. În prezent, acesta gestionează peste 122 de mandate în special în numele Comisiei și al BEI. Acestea cuprind investiții în capitaluri și garanții sau, într-o măsură limitată, instrumente finanțate. De asemenea, FEI administrează mandate încredințate de statele membre și de autoritățile care gestionează resurse în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI), fonduri de fonduri, corporații și instituții publice și private și, de asemenea, coinvestește propriile resurse în activități economice cu capital și datorie.

**c) Cerințele de capital și nivelul așteptat de bonitate**

Liniile de activitate ale FEI presupun riscuri diferite, reflectate de un anumit nivel de alocare a capitalului economic care trebuie rezervat. Plafonul pentru angajamentele din resurse proprii în cadrul operațiunilor de garantare reprezintă de trei ori valoarea capitalului subscris. La 8 martie 2017, în baza delegării acordate de Adunarea generală, Consiliul de administrație al FEI a majorat plafonul pentru operațiunile de participare la capital cu resursele proprii ale FEI de la 50 % la 70 % fonduri proprii. Gestionarea riscurilor și a capitalului de către FEI a contribuit la menținerea la un nivel stabil a ratingului de credit AAA, reconfirmat recent de principalele agenții de rating de credit care au evidențiat în special majorarea de capital din 2014. Amploarea produselor FEI și acoperirea lor geografică și sectorială asigură o expunere la risc moderată și sustenabilă.

## 2. REALIZĂRILE FEI ÎN PERIOADA 2014-2018, SUSȚINUTE DE MAJORAREA CAPITALULUI

## 2.1 Imagine generală asupra celui de al doilea trimestru al anului 2018[5]

Până la data de 30 iunie 2018, FEI își mărise volumul de activitate în medie cu peste 30 % pe an[6], față de nivelul din 2013. FEI a participat la 1 120 de tranzacții cu un volum de investiții de 44 miliarde EUR. Dintre acestea, 771 de tranzacții au fost sprijinite de baza de capital a FEI. Acestea au implicat 12,1 miliarde EUR din resursele proprii ale FEI, dintre care peste 10 miliarde EUR s-au investit în mod conjugat cu resursele aferente mandatelor gestionate de FEI. Se așteaptă ca activitatea FEI să mobilizeze finanțare în valoare de154 de miliarde EUR la nivelul IMM-urilor și al întreprinderilor -cu capitalizare medie.

Capitalizarea puternică rezultată a constituit un factor determinant pentru gestionarea cu succes de către FEI a Fondului european pentru investiții strategice (FEIS) și sprijină consolidarea FEIS (FEIS 2.0) decisă la sfârșitul anului 2017. FEI a apelat la resursele proprii, mobilizând până la 500 de milioane EUR, pentru a stimula alocarea FEIS înainte de adoptarea legislației privind FEIS 2.0. În cadrul FEIS 2.0, garanția FEIS a fost majorată la un total de 26 de miliarde EUR (iar investiția mobilizată estimată de la 315 miliarde EUR la 500 de miliarde EUR), în timp ce perioada de investiții a fost prelungită până în anul 2020. Astfel, va fi necesar ca FEI să mobilizeze resurse proprii semnificative alături de FEIS în perioada cuprinsă între 2018 și 2020.

## 2.2 Capitaluri proprii (capital de risc și de creștere)

Capacitatea suplimentară de asumare a riscurilor rezultată din majorarea capitalului a permis FEI să își extindă amploarea investițiilor de capital, atât în ceea ce privește volumul investit, cât și rapiditatea investiției. În perioada 2014-2018, activitatea în materie de capitaluri proprii a FEI a mobilizat finanțări în valoare de peste 64 de miliarde EUR la nivelul beneficiarilor finali.

### a) Operațiuni FEIS/RCR susținute de capitalul majorat

Resursele de capital de risc (RCR) ale BEI au permis FEI să își urmeze strategia privind capitalurile proprii pe segmentele de capital de risc și de creștere timp de peste 18 ani și a determinat investiții sporite prin intermediul unor instrumente de finanțare hibride datorie/capital. FEI își coinvestește propriile resurse alături de resursele gestionate prin mandat. În luna iulie 2015, BEI a mărit RCR cu 2,5 miliarde EUR (ajungând la 9,5 miliarde EUR) în cadrul componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, destinată capitalului privat și investițiilor în transferul de tehnologie în IMM-uri și în întreprinderi cu capitalizare medie. La sfârșitul anului 2015, angajamentele specifice ale FEIS se ridicau la 1,4 miliarde EUR în 45 de fonduri. Finanțarea rezultată a atins 8,1 miliarde EUR și se așteaptă să conducă la investiții mobilizate în valoare de 14,6 miliarde EUR la nivelul beneficiarilor finali (un nivel de aproape 1:11 al indicatorului efectului de levier).

Mecanismul de coinvestiții de tip mezanin (Mezzanine Co-Investment Facility – MCIF) în cadrul mandatului RCR este un mecanism hibrid de capital și datorie în valoare de 101 milioane EUR. Acesta a permis FEI să coinvestească în societăți țintă alături de fonduri

[5] Cele mai recente date disponibile raportate de FEI.
[6] Rată compusă anuală de creștere (Compounded Annual Growth Rate – CAGR), calculată pe baza volumului realizat la sfârșitul anului 2017.

de tip mezanin. Până în luna iunie 2018, angajamentele în cadrul MCIF însumau 98 de milioane EUR (dintre care 5 milioane EUR din resursele proprii ale FEI), promovând o mai amplă utilizare a soluțiilor de coinvestiții și soluționând probleme de finanțare clar identificate. În perioada ianuarie 2014-iunie 2018, FEI a angajat în fonduri de bază 9,9 miliarde EUR în cadrul RCR, inclusiv 437 de milioane EUR din resurse proprii.

**b) Instrumentul de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS (EFSI SMEW Equity Product)**

În luna iulie 2016, FEI, BEI și Comisia au lansat instrumentul de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, a cărui capacitate generală de investiții de 2 071 de milioane EUR vizează investiții în capitaluri proprii ce acoperă un spectru larg de necesități de finanțare și modalități de realizare (co-investiții, transfer de tehnologie, fonduri de fonduri, impact social etc.). Acesta are două subcomponente, subcomponenta de creștere/extindere și subcomponenta de investiții în etape de început. O platformă de colaborare permite băncilor și instituțiilor naționale de promovare să completeze bugetul total pentru investiții în cadrul instrumentului de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS. În perioada iulie 2016-iunie 2018, FEI a angajat 1 miliard EUR în cadrul instrumentului de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, inclusiv 177 de milioane EUR din propriile resurse.

**c) Partajarea riscurilor de către FEI în cadrul mandatelor UE — instrumentul financiar de capitaluri proprii unic al UE**

În cadrul instrumentului financiar de capitaluri proprii unic al UE, resursele bugetare ale UE sunt alocate împreună cu resursele proprii ale FEI. Acesta cuprinde mecanismul COSME de capitaluri proprii pentru creștere (COSME EFG) și instrumentul de capital de risc InnovFin pentru IMM-uri din cadrul programului Orizont 2020 (InnovFin Equity), acesta din urmă acoperind de asemenea o inițiativă-pilot pentru investitori providențiali.

În cadrul COSME EFG, FEI investește în fonduri care oferă finanțare prin capitaluri proprii și finanțare de tip mezanin destinate IMM-urilor în fază de expansiune și de creștere, ce prezintă un înalt potențial de creștere, îndeosebi acelor IMM-uri care operează la nivel transfrontalier. Până în iunie 2018, fuseseră semnate 13 investiții în cadrul mecanismului EFG, reprezentând angajamente agregate în valoare de 160 de milioane EUR, dintre care 8 milioane EUR proveneau din resursele proprii ale FEI.

Prin intermediul InnovFin Equity, FEI vizează investiții în transferul de tehnologie, investitori providențiali, fonduri cu capital de risc și fonduri de fonduri, ce oferă capital pentru etapele de început ale societăților aflate în faza pre-seed, seed și start-up, care probabil nu au înregistrat încă venituri. El mobilizează aproape 3 miliarde EUR pentru întreprinderi din statele membre și din țările asociate programului Orizont 2020.

În cadrul FEIS, a fost creat un produs financiar structurat pentru investițiile în etape de început (subcomponenta 2). Acest produs combină 458 de milioane EUR din mecanismul InnovFin Equity al UE cu un angajament de 270 de milioane EUR acoperite de garanția UE pentru FEIS și un angajament în valoare de 290 de milioane EUR pe baza resurselor proprii ale FEI (agregarea tuturor acestor resurse fiind denumită Mecanismul IFE pentru etapele de început). Până în iunie 2018, FEI a angajat o sumă totală de 539 de milioane EUR în 29 de fonduri de capital, dintre care 153 de milioane EUR din resursele proprii ale FEI.

**d) Partajarea riscurilor de către FEI în cadrul unei combinații de mandate UE și al instrumentului de capital din cadrul FEIS**

În 2016, FEI a lansat programul de fonduri de fonduri paneuropene cu capital de risc (VC FoF) pentru a investi în fonduri de fonduri paneuropene cu capital de risc coordonate de sectorul -privat și -orientate spre piață, utilizând resursele proprii ale FEI împreună cu mecanismul COSME de capitaluri proprii pentru creștere, subcomponentele 1 și 2 ale instrumentului de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, cunoscute și sub denumirea de Mecanismul IFE pentru etapele de început (ca o combinație între mecanismul InnovFin Equity din cadrul programului Orizont 2020, Instrumentul de capital al FEIS și resursele proprii ale FEI). FEI vizează investiții în VC FoF eligibile pentru valoarea totală de 410 milioane EUR, din care 67,5 milioane EUR din resursele proprii ale FEI. În octombrie 2018, fuseseră semnate 2 acorduri cu administratorii VC FoF și erau în desfășurare negocieri cu alți 4.

**e) Realizarea de investiții cu impact social: Acceleratorul de impact social (Social Impact Accelerator – SIA)**

SIA este o inițiativă a FEI lansată în anul 2013, ca parte a strategiei de investiții de impact a Grupului BEI, care răspunde politicii UE de creare a unei piețe durabile de finanțare pentru antreprenoriatul social în Europa. SIA este un fond de fonduri care urmărește crearea unui portofoliu de investiții de capital în fonduri cu impact social. SIA promovează incluziunea socială, oferă surse alternative de ocupare a forței de muncă pentru grupurile sociale marginalizate, contribuie la creștere și garantează disponibilitatea unei ample game de opțiuni de finanțare, inclusiv instrumente de datorie sau instrumente hibride de capital și datorie.

SIA beneficiază de finanțare în valoare de 180 de milioane EUR în cadrul instrumentului de finanțare de impact social al EREM, un mandat al BEI. Angajamentele totale ale SIA au ajuns la 243 de milioane EUR la data închiderii sale definitive, în luna iulie 2015, prin investiții suplimentare din RCR (48 de milioane EUR), resursele proprii ale FEI (11,5 milioane EUR) și de la alți patru investitori (1 milion EUR fiecare): Banca pentru Dezvoltare a Bulgariei, Fondul finlandez pentru inovare Sitra, Crédit Coopératif și Fondul de investiții cu impact I al DB (Deutsche Bank).

**f) Acoperirea regională**

FEI și-a extins oferta regională de finanțare prin capitaluri proprii. Acesta gestionează în prezent 42 de fonduri regionale de fonduri cu angajamente totale de 6,3 miliarde EUR. În 2016, FEI și partenerii săi regionali au înființat două fonduri de fonduri care vizează în principal Estonia (60 de milioane EUR) și Suedia (582 de milioane SEK – aproximativ 60,5 milioane EUR), combinând resursele fondurilor ESI și pe cele ale componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS. În cursul anului 2016, FEI și partenerii săi regionali au înființat un fond de fonduri în Grecia (260 de milioane EUR), cu RCR și resursele fondurilor ESI (suma mobilizată preconizată fiind de 326 de milioane EUR), precum și alte fonduri de fonduri în Țările de Jos (200 de milioane EUR), în Germania (400 de milioane EUR) și în Turcia (200 de milioane EUR). În 2017, FEI și partenerii săi regionali au înființat opt fonduri de fonduri, care vizează în principal România (84 de milioane EUR), Republica Cehă (50 de milioane EUR), Italia (41 de milioane EUR), Finlanda (30 de milioane EUR) și Europa Centrală (106 milioane EUR).

FEI a inițiat o serie de programe de coinvestiții, cum ar fi Programul scoțian-european de coinvestiții pentru creștere economică (Scottish-European Growth Co-Investment Programme), în cadrul căruia FEI și Scottish Enterprise au contribuit cu o alocare financiară de 50 de milioane GBP fiecare sau Programul olandez de coinvestiții pentru creștere economică, în cadrul căruia FEI și Agenția de investiții din Țările de Jos au contribuit cu o alocare financiară de 50 de milioane EUR.

În plus, FEI și-a extins activitățile în cadrul inițiativei Fondului european al investitorilor providențiali (European Angels Fund – EAF) lansate în anul 2012. În cadrul EAF, FEI coinvestește împreună cu investitorii providențiali și alți investitori neinstituționali în societăți inovatoare aflate în etapele seed, de început sau de creștere. În prezent, EAF acoperă Austria, Germania, Irlanda, Țările de Jos, Spania, Danemarca și Finlanda. La sfârșitul lunii iunie 2018, inițiativa EAF dispunea de un volum de 392 de milioane EUR, din care minimum 38 de milioane EUR de angajat din resursele proprii ale FEI.

**g) AMUF**

În 2017, FEI a lansat Fondul cu compartimente multiple de gestionare a activelor (Asset Management Umbrella Fund – AMUF) care cuprinde în prezent trei compartimente: capital european de creștere, capital european de risc al sectorului tehnologic și capital european de risc al sectorului științelor vieții.

AMUF majorează valoarea capitalului de risc disponibil pentru activitatea de investiții în Europa, atrăgând noi investitori instituționali pentru piețele europene de capital privat și de capital de risc. FEI s-a angajat să investească aproximativ 2,5 % din capitalul total angajat de ceilalți investitori. La sfârșitul lunii iunie 2018, trei investitori au angajat în total 345 de milioane EUR. Perioada de subscriere pentru atragerea de fonduri expiră în 2019, cu o valoare vizată maximă a fondului de 2 miliarde EUR, din care se estimează că FEI va aloca până la 50 de milioane EUR din resurse proprii.

## 2.3. Datorie (garanții, securitizare și microfinanțare)

În paralel cu noile mandate realizate în perioada 2014-2018, care se bazează exclusiv pe resursele prin mandat, au fost lansate un număr semnificativ de mandate axate pe datorie, prin intermediul coinvestițiilor și/sau al partajării riscurilor de către FEI. În plus, FEI și-a sporit activitatea pe risc propriu în ceea ce privește operațiunile de îmbunătățire a calității creditului. Volumul cu efect de levier al împrumuturilor pentru IMM-uri acordate de instituțiile financiare care participă la produsele de datorie ale FEI în perioada 2014-2018 se estimează că va ajunge la 85 de miliarde EUR.

**a) Mandatul BEI pentru consolidarea administrării riscului (EREM)**

EREM a fost semnat între BEI și FEI în luna martie 2014 cu scopul de a sprijini finanțarea deficitară a mediului de afaceri european prin garanții suplimentare și prin instrumente de datorie și de capital. A fost alocat un total de până la 6 miliarde EUR, din care 4 miliarde EUR provin de la BEI și până la 2 miliarde EUR sunt din partea FEI. Perioada de investiții a EREM va fi finalizată la sfârșitul anului 2018. Produsele/componentele EREM au sprijinit activitățile existente sau au consolidat instrumente alternative de finanțare care să răspundă noilor nevoi ale pieței:

• **îmbunătățirea creditului TGA (ABS Credit Enhancement – EREM ABS CE)** a sporit capacitatea tranșelor de tip mezanin a unor securitizări prin intermediul titlurilor garantate cu active, eliberând resurse astfel încât emitenții să poată credita IMM-urile și micile întreprinderi cu capitalizare medie. Activitatea sa a avut ca rezultat semnarea a peste 855 de milioane EUR din care 291 de milioane EUR din resursele proprii ale FEI. Volumul cu efect de levier al creditării suplimentare a IMM-urilor asumate de emitenți este estimat la 5 miliarde EUR;

• **băncile cooperative și instituțiile mai mici din cadrul EREM** au extins gama intermediarilor Grupului BEI, în special micile bănci cooperative și alte instituții de mai mici dimensiuni axate îndeosebi asupra IMM-urilor mai mici și a start-up-urilor. La rândul lor, emitenții au trebuit să își utilizeze resursele libere pentru creditarea IMM-urilor. FEI a încheiat 16 tranzacții de împrumut, în valoare totală de 153 de milioane EUR, din care 7,7 milioane din resursele proprii ale FEI;

• **fondurile de creditare din cadrul EREM** – un nou segment vizat de FEI în vederea extinderii disponibilității finanțării pentru creditarea IMM-urilor și a micilor întreprinderi cu capitalizare medie, în afara canalelor bancare clasice. Aproape 57 de milioane EUR din resursele proprii ale FEI au fost semnate într-un număr de 26 de tranzacții, pentru un volum agregat investit de 1 135 de milioane EUR.

• **Inițiativa EREM-IMM** solicită FEI să participe cu propriile resurse alături de finanțarea pusă la dispoziție de BEI. Până la 159 de milioane EUR din resursele proprii ale FEI au fost semnate într-un număr de 67 de tranzacții, pentru un volum agregat semnat de 4,3 miliarde EUR.

**b) Contribuțiile cu capital ale FEI la Fondul de garantare InnovFin pentru IMM-uri (SMEG)**

Începând din 2014, FEI a oferit garanții neplafonate sau contragaranții intermediarilor financiari, permițându-le să furnizeze finanțare prin îndatorare în condiții favorabile IMM-urilor inovatoare și micilor întreprinderi cu capitalizare medie din statele membre și din țările asociate.

Din 2014 până în luna iunie 2018, au fost semnate 1,8 miliarde EUR din bugetul Uniunii și 7,2 miliarde EUR din expunerea FEI, punând astfel finanțare prin îndatorare în valoare de aproximativ 18 miliarde EUR la dispoziția societăților inovatoare și mobilizând aproximativ 26 de miliarde EUR. FEI a încheiat 177 de tranzacții de garantare, însumând 9 miliarde EUR, din care 139 de tranzacții au fost sprijinite de FEIS, totalul împrumuturilor semnate atingând 7,6 miliarde EUR. În contextul FEIS 2.0 și al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, se are în vedere o suplimentare a mecanismului InnovFin SMEG cu aproximativ 220 de milioane EUR. FEI participă cu resurse de până la 1 760 de milioane EUR, care vor fi combinate cu FEIS 2.0 și cu o contribuție de la bugetul UE, astfel încât să acopere un volum total de garanții de până la 2.200 de milioane EUR în perioada 2017-2022.

### c) Sprijinul FEI acordat Inițiativei privind IMM-urile

Inițiativa privind IMM-urile a Comisiei și a Grupului BEI stimulează finanțarea IMM-urilor prin oferirea de acoperire parțială a riscurilor pentru portofoliile de împrumuturi pentru IMM-uri ale instituțiilor financiare emitente. FEIS furnizează marea parte a fondurilor UE, care includ o contribuție din partea instrumentelor de la nivelul UE (COSME și/sau Orizont 2020), cu o cofinanțare din partea BEI și din resurse proprii ale FEI. FEI oferă intermediarilor financiari selectați un instrument de garantare neplafonată a portofoliului sau un instrument de securitizare. Protecția împotriva pierderilor și posibila recuperare a capitalului permite intermediarilor financiari să furnizeze IMM-urilor credite, leasing și/sau garanții în condiții favorabile. Inițiativa privind IMM-urile acoperă Spania, Bulgaria, Finlanda, Malta, Italia și România. Aproximativ 1,2 miliarde EUR din resursele FEIS au fost încredințate FEI, alături de angajamentul așteptat de până la 4,1 miliarde EUR din partea BEI și de 215 milioane EUR din resursele proprii ale FEI.

### d) Sprijinul FEI acordat Platformei Agri Italia

Platforma AGRI Italia, înființată de FEI în colaborare cu regiunile italiene Calabria, Campania, Emilia Romagna, Piemonte, Puglia, Veneto, Umbria și Toscana, reprezintă o nouă generație a unui instrument financiar multiregional pentru finanțarea prin împrumut care vizează să asigure un acces mai bun la finanțare beneficiarilor finali din sectoarele agricol și agroindustrial. FEI participă cu propriile resurse alături de finanțarea pusă la dispoziție de regiunile italiene. Un total de până la 64 de milioane EUR de la FEI este alocat în prezent pentru Platforma Agri Italia.

### e) Intensificarea activităților de securitizare a IMM-urilor din resursele proprii ale FEI

Cu ajutorul tranzacțiilor de securitizare, FEI încearcă să ofere o îmbunătățire a calității creditului care să permită emitenților să își diversifice sursele de finanțare și să-și reducă prin transferul riscului de creditare nevoile de capital economic și de capital de reglementare, permițându-le astfel să crediteze mai multe IMM-uri. Începând din anul 2014, eforturile FEI de a sprijini revigorarea securitizării IMM-urilor au generat semnarea de garanții în valoare de peste 15 miliarde EUR. Acoperirea geografică s-a extins la 11 țări. Volumul cu efect de levier al creditării suplimentare a IMM-urilor asumate de emitenți este estimat la 28 de miliarde EUR. În total, în aceeași perioadă, activitatea de securitizare a IMM-urilor de către FEI a mobilizat peste 3 miliarde EUR din resursele proprii ale FEI.

Mecanismul FEI de îmbunătățire a creditului TGA a sprijinit tranșele mezanin ale IMM-urilor/micilor întreprinderi cu capitalizare medie pe baza tranzacțiilor de securitizare, incluzând atât tranzacții sintetice, cât și de tip „vânzare reală”. FEI a utilizat 391 de milioane EUR din resursele proprii pentru a achiziționa mai multe tranșe senior în cadrul unui produs de investiții directe în securitizări ale IMM-urilor prin intermediul titlurilor garantate cu active și tranzacții cu obligațiuni garantate.

## 3. PERSPECTIVELE DE VIITOR ALE ACTIVITĂȚII PRINCIPALE A FEI

### 3.1 Activități viitoare suplimentare

FEI încearcă în mod continuu să acopere noile lacune identificate pe piață în materie de finanțare a IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie din Europa.

**a) Activități de capital suplimentare**

***i) Suplimentarea instrumentului de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS (EFSI SMEW Equity Product)***

Având în vedere implementarea cu succes a instrumentului de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, se prevede o suplimentare a acestui instrument cu 1,37 miliarde EUR, inclusiv 1 miliard EUR pentru subcomponenta 1 și 0,37 miliarde EUR pentru Mecanismul IFE pentru etapele de început, FEI investind până la 155 de milioane din resurse proprii în acest instrument.

***ii) Suplimentarea RCR în cadrul componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS***

Pe lângă suplimentarea instrumentului de capital al componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, RCR vor beneficia de o suplimentare de 1 579 de milioane EUR pentru extinderea componentei pentru IMM-uri din cadrul FEIS, din care aproape 79 de milioane EUR reprezintă resursele proprii ale FEI.

**b) Activități suplimentare în materie de împrumuturi**

***Instrumente finanțate pentru microfinanțare (EaSI)***

În cadrul Programului Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI), Comisia și Grupul BEI planifică suplimentarea mandatului de garantare cu un mecanism de furnizare de credite senior și subordonate pentru organismele de microfinanțare și instituțiile de susținere a antreprenoriatului social care, la rândul lor, vor extinde finanțarea asupra micro-întreprinderilor și întreprinderilor sociale. Urmează să fie mobilizate resurse proprii ale FEI de până la 28,5 milioane EUR alături de resurse ale BEI și EaSI, care să însumeze un volum agregat de 200 de milioane EUR.

## 3.2 Impactul asupra consumului de capital al FEI

**a) Consumul de capital**

***i) Capitaluri proprii***

Angajamentele FEI din resurse proprii în domeniul participării la capital sunt plafonate. Începând din iunie 2018; sunt disponibile 1,4 miliarde EUR. Angajamentele totale nete de capital privat, în valoare de 1,1 miliarde EUR, reprezintă 78 % din acest plafon.

***ii) Garanții***

La nivelul lunii septembrie 2013, expunerea FEI în urma operațiunilor de garantare pe risc propriu era de 2,9 miliarde EUR, rezultând o capacitate disponibilă de 6,1 miliarde EUR pentru astfel de tranzacții. Volumul sporit de operațiuni de garantare înregistrat în perioada dintre anul 2014 și sfârșitul lunii iunie 2018 a dublat, cel puțin, expunerea FEI, la 8 miliarde EUR, în raport cu plafonul de 13,5 miliarde EUR.

**b)** Optim**izarea utilizării capitalului**

Creșterea mai mare decât cea anticipată a volumelor de operațiuni a fost posibilă printr-o alocare mai mare de capital FEI. FEI își gestionează în mod activ capitalul pentru a permite o creștere suplimentară prevăzută până în anul 2020. Sunt instituite diferite măsuri de reducere a consumului capitalului FEI, inclusiv o gestionare mai activă a portofoliului, în special în domeniul capitalurilor proprii.

**c) Necesități de capital viitoare**

FEI estimează că, până la sfârșitul anului 2020, capitalul care i-a fost alocat va fi fost utilizat în totalitate, iar continuarea și extinderea contribuției sale la urmărirea obiectivelor politicii UE în următorul CFM (cadru financiar multianual) ar necesita o creștere suplimentară a capitalului său. Acesta estimează că ar fi necesară o majorare de capital de 3 ~ 3,5 miliarde EUR, în condițiile în care ar urma să realizeze obiective de investiții de aproximativ 100 de miliarde EUR în Europa în următorul CFM. Astfel de investiții ar putea mobiliza investiții în valoare de peste o mie de miliarde EUR în economia reală în aceeași perioadă.

## 4. CONCLUZIE

Majorarea de capital din 2014 a pus la dispoziția IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie o finanțare mult mai mare. Majorarea de capital a creat o capacitate suplimentară de asumare a riscurilor, permițând un volum sporit și accelerarea investițiilor de capital în IMM-uri, prin care capitalul FEI a beneficiat de un efect de levier considerabil. Majorarea a sporit activitatea FEI pe risc propriu în ceea ce privește operațiunile de îmbunătățire a creditării, în special pentru garanții și securitizare, mobilizând finanțare privată și ameliorând accesul IMM-urilor la finanțare. Participarea UE cu o majorare de capital de 178 de milioane EUR în 2014 a fost esențială pentru consolidarea FEI și pentru plasarea sa într-o postură din care să obțină rezultate concrete pentru IMM-urile din Europa.

Nu în ultimul rând, aceasta a permis FEI să obțină un succes remarcabil referitor la componenta pentru IMM-uri din cadrul FEIS în ceea ce privește volumul suplimentar de finanțare pentru IMM-uri, care a contribuit în mod semnificativ la depășirea de către FEIS cu 20 de miliarde EUR a obiectivului inițial de investiții în valoare de 315 miliarde EUR mobilizate până la mijlocul anului 2018.

Se așteaptă ca FEI să depășească așteptările inițiale care au condus la majorarea de capital din 2014. Astfel, până la sfârșitul lunii iunie 2018, FEI a angajat cu aproape 30 % mai multe resurse (44 de miliarde EUR) decât se anticipase în 2014 (34 de miliarde EUR) în beneficiul a peste 547 000 de IMM-uri și alți beneficiari finali, susținând peste 4 milioane de locuri de muncă. Până la sfârșitul anului 2020, se preconizează angajarea a încă 26 de miliarde EUR, ridicând angajamentele globale la 70 de miliarde EUR pe parcursul a 7 ani și mobilizând simultan finanțări cuprinse între 250 și 300 de miliarde EUR în economia reală. Aceasta înseamnă că așteptările inițiale din 2014 (175 de miliarde EUR) vor fi depășite cu peste 40 %.

Se preconizează că FEI va continua să joace un rol semnificativ în finanțarea întreprinderilor, în special în domeniile critice ale economiei europene (cercetare și inovare, IMM-uri, microfinanțare etc.) pe întreaga perioadă acoperită de CFM 2021-2027. FEI estimează că va fi necesară o consolidare a bazei de capital a FEI cu 3-3,5 miliarde EUR, începând cu anul 2021. Cu toate acestea, există mai multe incertitudini legate de orice majorare de capital. Cerințele

pentru acordarea de capital ale FEI vor trebui reevaluate din perspectiva produselor financiare care urmează să fie lansate de FEI în cadrul punerii în aplicare a InvestEU și a posibilelor operațiuni de finanțare mixtă din cadrul financiar multianual 2021-2027.